

Робота редактора над стилем дитячих текстів

У дослідженні виокремлено основні характеристики стилю дитячих текстів, з'ясовано потребу і межі редакторського втручання. Щоб визначити ці характеристики, ми проаналізували та порівняли тексти авторів – учнів 2–11 класів. У процесі дослідження виявлено, що тексти трьох вікових груп – учнів молодшої, середньої та старшої школи – мають свої стилістичні ознаки і типові помилки. Тексти учнів молодших класів відрізняються обмеженим словниковим запасом, використанням малої кількості тропів, наявністю словотвірних помилок і тавтологій. В учнів середньої школи відзначаємо більшу кількість тропів, спроби дотримуватися художнього, публіцистичного та наукового стилів, лексичні й стилістичні похибки, обмежений тезаурус. Старшокласники вправно вживають різноманітні тропи, але інколи недоречно вдаються до розмовного стилю та перевантажують тексти емоціями. У підсумку подано рекомендації редакторам щодо опрацювання стилістичного складника текстів авторів-дітей.

Ключові слова: автор-дитина, дитячий текст, редагування, стиль.

Вступ. Останнім часом в українському медійному просторі зростає кількість текстів, створених авторами-дітьми: свої матеріали юні дописувачі розміщують у мережі інтернет, надсилають на різноманітні конкурси, публікують у шкільній та дорослій пресі. Фахівцям, яким доводиться редагувати ці тексти перед публікацією, часто бракує знань про вікові особливості дитячої літературної творчості, специфіку стилю авторів-дітей, його типові вади. Неналежне опрацювання редактором дитячого тексту вадить не лише читачам, а й самому авторові, оскільки закріплює в його свідомості не виправлені помилки й недоліки.

Ґрунтовних досліджень текстів, створених дітьми різного віку, досі не проводилося. У працях науковців, які досліджують дитяче мовлення з позицій педагогіки, психології та філології, – Т. Ладженської, С. Цейтлін, Ю. Бондаренко, З. Юрченко, В. Бадера та ін. – розглянуті переважно питання отолінгвістики та шкільної літературної творчості юних авторів. Наприклад, значну увагу в цих розвідках приділено класифікації учнівських помилок [1; 2; 3], проте не подано рекомендацій щодо їх опрацювання фахівцями. Окремі позиції щодо роботи над вадами текстів дітей молодшого шкільного віку подано В. Бадером. Він вказує на поступовість опанування дитиною мови, що вимагає від дорослого обережно оцінювати помилки, та наголошує на проблемах з письмовою комунікацією в юних авторів [2, с. 53–54].

Проте безпосередньо редакторському опрацюванню різних складників дитячих текстів уваги науковці не приділяли.

Таким чином, поза розглядом наукової спільноти, зокрема фахівців із соціальних комунікацій, лишаються особливості дитячих текстів, призначених для поширення в ЗМК, їх стилістичні характеристики та принципи редагування.

Поняття авторського стилю, або стилю письменника, є одним з головних у теорії та практиці редагування [4] й означає сукупність особливостей творчості письменника, що відрізняє його твори від творів інших митців [5, с. 642]. Визначення меж авторського стилю і питання щодо його редакторського опрацювання впродовж тривалого часу дискутується у видавничій практиці, а проблема втручання редактора в стиль дитячих текстів узагалі залишається поза увагою науковців. Утім Р. Іванченко зазначав, що сумлінна редакторська читка найбільше потрібна молодим письменникам, які ще не випробували на аудиторії своїх творів, тому недостатньо чітко усвідомлюють, що в них добре, а що невдало [6, с. 47].

Мета дослідження – виявити характерні стилістичні особливості викладу авторів-дітей, з'ясувати потребу і межі редакторського втручання в такі тексти.

Дослідження стилістичних характеристик літературної творчості авторів-дітей проводилося на матеріалах збірок дитячих творчих робіт «Квіти мої діти» та «Сім'я очима дітей»; конкурсних робіт, надісланих на фестивалі дитячої творчості та журналістики «Прес-весна на Дніпрових схилах» та «Золота осінь Славутича»; текстів, створених під час занять інформаційно-творчого агентства «Юн-прес» Київського палацу дітей та юнацтва; періодичних видань шкільних та позашкільних навчальних закладів. Усього було опрацьовано 300 художніх та публіцистичних текстів 123 авторів – учнів 2–11 класів.

Методи дослідження. Вивчення особливостей стилістики дитячих текстів потребувало використання соціологічних та лінгвістичних методів – описового, методу мовностилістичної абстракції та контент-аналізу, які дали змогу виокремити одиниці аналізу, розглянути й зіставити композиційну структуру дитячих текстів та набір відповідних до ситуації та стилю викладу мовних засобів. Також для формулювання проміжних та остаточних висновків були застосовані загальнонаукові методи аналізу, синтезу та індукції.

Результати й обговорення. Аналіз названих матеріалів показав, що тексти дітей різного віку мають низку стилістичних особливостей, які дають підстави розрізнити творчість авторів молодшого, середнього і старшого шкільного віку (*див.* Прим.).

Стиль авторів-дітей *молодшого шкільного віку* наближається до розмовного [3, с. 40], адже саме з побутового усного мовлення формується мова людини [7, с. 13]. Діти, які щойно почали засвоювати письмо, найкраще знайомі саме із розмовними конструкціями. Порівняно з усним, дитяче писемне мовлення є біднішим і простішим: опинившись перед необхідністю записувати думки, діти втрачають значну частину виразності та краси усних висловлювань.

Тексти молодших школярів найлегше вирізнити за лексичною ознакою: зважаючи на небагатий словниковий запас юних авторів, для їхніх текстів характерна бідна побутова лексика, пов'язана з найближчим оточенням та конкретними реаліями дитячого життя. Діти починають вільно оперувати абстрактними поняттями ближче до підліткового віку, тому в текстах молодших школярів переважає конкретна лексика розмовного стилю. Наприклад:

«Коли я була у селі, я спостерігала за бджолою.

Вона була маленькою і гарненькою, перелітала з квітки на квітку і носила щось до вулика.

Я пішла до вулика і почула дзижчання. Я подумала: хто це? А ви знаєте? Я думаю, що це була вона та інші бджілки. Вони старанно працювали, щоб зробити людям добро, а добро – це мед.

Ось які бджілки малі, але працювати!» (М. Галченко, 2 клас).

Цей текст може видатися редакторові надто примітивним, проте він яскраво передає всі особливості дитячого мислення й мовлення, зокрема обмежений словниковий запас і використання малої кількості художніх засобів. У молодших класах діти ще не знайомі з основами літературознавства і не вміють виділяти різні художні прийоми, щоб застосовувати їх у власних текстах. Та незначна кількість тропів, які вживаються в дитячих текстах, потрапляє до них неусвідомлено завдяки тому, що дитина десь почула ту чи ту конструкцію і запам'ятала її.

З-поміж тропів діти молодшого шкільного віку використовують здебільшого порівняння як найпростіший та найбільш поширений у літературному та розмовному мовленні художній прийом [7, с. 57], наприклад: *«В неї золоте волосся і чарівні зелені очі, як у русалоньки. Голосок у неї як дзвіночок. Говорить вона – як річка дзюрчить»* (Д. Мішньов, 2 клас). Також трапляються в текстах епітети, але й їх діти вживають не з художньою, а з інформативною метою: *«Володар був могутній і сміливий... Був прозваний він “віщим” та “святим”»* (О. Заездний, 3 клас). У багатьох текстах автори молодшого шкільного віку взагалі не використовують епітетів.

Ще рідше (не більше одного прикладу на 10 текстів) представлена метонімія, яку діти вживають як частину сталого вислову, наприклад: *«Головну партію там виконує скрипка»* (Г. Дзюба, 2 клас). Інших тропів – метафор, гіпербол, іронії тощо – в аналізованих творах немає.

З-поміж стилістичних помилок у молодших школярів трапляються повтори, які виникають через обмежений словниковий запас і низьку письменицьку вправність. Є також словотвірні помилки, які не можна зарахувати до усвідомлених неологізмів: *«погрозилася»*, *«поперенаписувала»*. Трапляються й порушення логіки: у реченні *«На цих іконах зображені святі, але вони такі вродливі, що більше нагадують гарних жінок»* (А. Василькова, 3 клас) святі хибно протиставляються вродливим жінкам, а в уривку *«Я мрію поїхати до Франції. Це і є моя мрія»* (О. Капустяненко, 2 клас) двічі повторюється одна думка. Словотвірні помилки в текстах молодших школярів виникають через обмеженість словникового запасу й особливості пізнання та засвоєння структури української мови, а логічні помилки – переважно через брак досвіду з висловлення думок у письмовій формі та специфіку дитячого мислення.

Порівняно з молодшими школярами діти *середнього шкільного* віку вдаються до розмаїтшої лексики з різних стилів та використовують більшу кількість тропів. Завдяки розширенню світогляду, загальному підвищенню рівня знань, появі деякого авторського досвіду писемне мовлення школярів 5–8 класів стає багатшим, більш художнім та виразним, діти зазнають могутнього впливу стилів книжного мовлення, елементи якого несвідомо вводять у власні висловлювання [3, с. 40]. Використана лексика вже не обмежується конкретними та близькими до життя дитини явищами, діти відходять від розмовного стилю й наближаються до художнього, наприклад: *«Ознайомившись зі скромним інтер'єром трикімнатного помешкання, Сашко подався до моря. Воно своєю неозорістю і спокоєм вабило»* (В. Вавринюк, 8 клас), та публіцистичного: *«Незважаючи на величезне значення лісу та прийняття постанов і законів щодо його охорони, на Поліссі й у Карпатах ліси, як і раніше, по-хижацькому знищуються, а відтворення лісового фонду відбувається дуже повільно і недостатньо»* (А. Шимчук, 8 клас).

Автори-діти середнього шкільного віку починають використовувати елементи наукового стилю, переважно у конкурсних текстах. Вдаючись до наукової термінології, вони часто плутають поняття та вживають їх недоречно, наприклад: *«На Закарпатті в Україні, компанія, яка прокладає асфальтовані дороги, використовує замість бетону, накип із каналізації»* (Д. Підгорна, 5 клас) – авторка помилково вжи-

ває термін «накип» замість «відкладення», «осад», «мул», а також об'єднує процеси прокладання й асфальтування доріг в один. Тому редакторів потрібно звертати особливу увагу на ті тексти, в яких дитина намагається наслідувати науковий стиль, не маючи достатнього рівня знань, оскільки припускати фактичних та семантичних помилок автори-діти можуть навіть щодо простих і загальновідомих фактів.

У текстах художнього стилю діти цього віку вже свідоміше вживають епітети задля підсилення образності викладу чи емоційного напруження, наприклад: *«Мама, тато, бабуся, дідусь, брат і сестра – це найвірніші та найнадійніші друзі»* (Ю. Крижановська, 8 клас), тимчасом як порівняння майже зникають із дитячих текстів. З-поміж інших тропів з'являються:

- гіперболи: *«Вулиці завалені сміттям, дерева зрубані, асфальт вкритий або метровим шаром багна, або пилом від великої кількості вихлопних газів»* (А. Мороз, 8 клас);
- метафори: *«Дерева намагаються заліковувати свої рани, витрачають на це багато життєвих сил, передчасно гинуть»* (У. Сардачук, 8 клас);
- синекдохи: *«Людина втрутилася в навколишнє середовище та невільно поставила під загрозу здоров'я нашої планети»* (В. Жук, 6 клас).

Редакторів потрібно стежити за тим, щоб художні прийоми вживалися відповідно до обраного стилю, і тому обмежувати їх використання в публіцистичних текстах дітей.

У віці 13–14 років автори починають використовувати риторичні запитання, інколи навіть зловживають ними, наприклад: *«Може ми не збираємося більше жити на цій планеті? То що ж чекає нас у майбутньому? Що залишимо ми нащадкам? Виснажену планету? Дике поле чи квітучий сад?»* (О. Завіна, 8 клас). Вони вдаються також до іронії, приміром: *«З екранів на нас суне лава вбивств, злочинів, насильства, а ми охоче споживаємо цей мотлох, ще й радіємо, що в нас свобода слова»* (Д. Антонов, 8 клас).

Серед стилістичних помилок в учнів середньої школи переважають росіянізми, наприклад: *«молять покинути все й піти»*, *«особисто я умиротворююся біля річки»* тощо. Цьому сприяє, з одного боку, розширення лексичного запасу одночасно двох мов – російської та української, з другого – відсутність у школярів звички звертатися до довідкової літератури у випадку лексичних труднощів, відсутність настанов на координативний білінгвізм.

Під час аналізу стилістичного рівня текстів дітей молодшого та середнього шкільного віку перед редактором постає проблема, не харак-

терна для дорослих текстів: діти через об'єктивні причини не володіють достатньо широким словниковим запасом. Використання ними обмеженого набору розмовно-побутової лексики не тільки в художніх, а й у публіцистичних текстах пов'язане не зі свідомим вибором, а з особливостями освітнього процесу та розвитку мовлення. Відповідно, навіть якщо редактор вкаже дитині на цей недолік, вона не зможе його виправити самотужки, а втручання дорослого в лексику зовсім юного автора неодмінно буде у тексті помітним. Окрім цього, проста лексика характеризує передусім тексти молодших школярів, тому редакторів варто втручатися в лексичну систему тексту лише тоді, коли в ньому наявні очевидні лексичні помилки.

Якщо редактор співпрацює з дітьми на етапі створення тексту, він може запропонувати низку синонімів чи епітетів, з яких автор самостійно обере потрібний; при цьому автентичний дитячий стиль буде збережено. Редактор може також пояснити, що таке тропи, які художні прийоми можна застосовувати для поліпшення тексту, в яких випадках вони використовуються та як впливають на читацьке сприйняття.

Тексти *дітей старшого шкільного віку* за рівнем використання різних пластів лексики та художніх засобів ще більше наближаються до текстів дорослих. Автори-підлітки вже мають уявлення про різні стилі української мови та намагаються дотримуватися вимог художнього стилю, наприклад: «...*Листя розлітається під нашими ногами барвистим, оранжевим дощем. Все ніби наповнене насиченим сонячним кольором, земля ніби палає. Саме тоді мені вперше подумалося: осінь – втілення Сонця...*» (О. Горчинська, 10 клас), та публіцистичного: «*Згідно з рішенням XI з'їзду Національного союзу журналістів третю п'ятницю вересня прийнято вважати днем пам'яті загиблих журналістів. Цього дня ми згадуємо тих представників ЗМІ, які загинули, виконуючи свої професійні обов'язки*» (М. Сачук, 11 клас). Але вони доволі часто помиляються у виборі лексичних та стилістичних засобів. Загалом опрацювання стилістики текстів авторів-дітей старшого шкільного віку має більш узвичаєний для традиційної редакторської роботи характер, тому в багатьох випадках редактор може обмежитися вказівками на недотримання стилістичних та жанрових вимог і допомогою з добором відповідної лексики.

Лексика текстів старшокласників достатньо багата і з точки зору стилістики, і з точки зору емоційності, хоча вони подеколи тяжіють до використання лексики розмовного стилю та частих звертань до читача, наприклад: «*Якщо ти, наприклад, мрієш стати лікарем, то спробуй завітати до лікарні та прислухатися до своїх відчуттів:*

«Чи подобається тобі ця атмосфера? Чи справді це те місце, на якому б ти хотів працювати протягом свого життя?» І якщо й після такого випробування ти впевнений, що це справді твоя справа, то вибір ти зробив правильно!» (А. Шматок, 10 клас).

Однією з найхарактерніших особливостей текстів авторів-дітей цього віку є надмірна емоційність, яка виражається за допомогою окличних та питальних інтонацій, наприклад: «*Життя одне, іншого не буде! Проживіть його так, як Вам хочеться, як Вам підказує Ваше серце! Цінують кожну мить свого життя! Вона безцінна і неповторна!*» (Т. Клименко, 10 клас).

Специфічним різновидом експресії в текстах старшокласників вважаємо прояви підліткового максималізму, що виражаються в постійному використанні слів з категоричним значенням *все, завжди, кожен, ніколи, безліч* тощо, наприклад: «*Треба згадати, що суспільство і навколишній світ завжди поєднані... Було пройдено безліч етапів... Завжди існувала проблема у системі Людина-Природа-Цивілізація...*» (А. Миронова, 9 клас).

Редактор має ретельно й обережно опрацювати емоційний складник підліткових текстів. Надмірне використання знаків оклику знижує художню та інформативну цінність тексту, тому автору-дитині потрібно пояснити, що передати власні емоції можна не лише за допомогою окличної інтонації, а й завдяки вживанню емоційно забарвленої лексики, а також зазначити, що перенасичений окликами текст сприймається читачем як несерйозний, надто дитячий.

Утім редактор не повинен боятися вияву підліткових емоцій, навіть у текстах публіцистичного стилю, і йому не варто намагатися наблизити їх до більш сухого та об'єктивного дорослого викладу. Під час опрацювання стилістики текстів авторів-дітей старшого шкільного віку треба прибирати лише ту надлишкову експресію, яка заважає читанню й сприйняттю, оскільки прояви емоційності та підліткової категоричності відповідають вимогам читачів до текстів старшокласників і вирізняють їх з-поміж усього масиву дорослої публіцистики. Саме тому, якщо в тексті підлітка немає емоцій та вражень автора, редакторів варто запропонувати йому додати в текст власне ставлення до описуваної проблеми або ситуації.

Автори-діти цього віку широко й влучно вживають у писемному мовленні тропи:

- метафори: «*А сьогодні юність у наших серцях живе, надиhaє і спонукає*» (І. Мороз, 11 клас);
- метонімії: «*Рука людини – ось, що знищує ці краєвиди*» (І. Шкарук, 10 клас);

• синекдохи: «Вчорашній школяр має всі шанси змінити наше спільне майбутнє» (В. Олешко, 11 клас);

• гіперболи: «Ви не спали всю ніч, намагалися щось відобразити на папері, просиділи до ранку в інтернеті, відшукуючи факти, або цілий день бігали містом у пошуках сенсації» (С. Гусейнова, 9 клас).

Частіше та влучніше, ніж учні середньої школи, старшокласники вживають іронію, що подекуди переходить у сарказм, наприклад: «Зате не знали динозаврики ані автомобілів (з їх отруйними випарами), ані аерозолів-балончиків (які руйнують озоновий шар), ні навіть поліетиленових пакетів з-під чипсів, що забруднюють навколишнє середовище, оскільки не розкладаються. Тихі, мирні динозаври. Якби не астероїд, ще, мабуть, до наших днів дожили б» (М. Піскун, 11 клас). Натомість, як і молодші автори-діти, вони нерідко вдаються до надлишкового нагромадження запитань в усьому тексті або в окремому абзаці, що істотно вадить сприйняттю, наприклад: «Тому іноді мої думки охоплює питання: “А чи не дарма на сьогоднішній день таке покарання є виключеним?”, “Чому людей не страшить власна, така невідповідальна та нищівна свідомість і поведінка?”, “Чому людство таке байдуже до тієї складної проблеми, що постала перед ним?”» (К. Арсентьева, 10 клас).

Як бачимо, старшокласники показують більшу вправність під час використання різноманітних тропів та художніх прийомів, краще знають українську мову та теорію літератури, що дає змогу редакторів лише вказувати на помилки у вживанні тропів та художніх прийомів, а не пояснювати правила їх уживання. Найпоширенішою вадю, пов'язаною з образністю текстів старших школярів, є надмірне вживання ними тропів у публіцистичних текстах та, навпаки, брак художніх прийомів у текстах художніх.

Під час роботи над стилем дитячих текстів редакторів не варто вимагати від дітей абсолютного дотримання усталених стилістичних вимог. На думку М. Феллера, кваліфікований автор (і кваліфікований редактор), користуючись підсвідомим уявленням про твір і його текст як зображення дійсності під певним кутом зору, та в спосіб, що диктується метою, що наявна у свідомості і спостерігається в діях читача, інтуїтивно виходять не з узвичаєної в лінгвістиці, а з іншої класифікації стилів, коли стиль уявляється як спосіб зображення дійсності [8, с. 6]. Конструктивні особливості стилю мають відображати мислення автора, проте під час роботи з дітьми треба стежити, щоб вони були підпорядковані сподіваному способу мислення читача.

Висновки. Отже, текстам учнів молодших класів притаманний обмежений словниковий запас, використання малої кількості художніх

засобів, наявність словотвірних помилок і тавтології. В учнів середньої школи відзначаємо більшу кількість тропів, намагання дотримуватися вимог художнього, публіцистичного та наукового стилів, проте дитячий тезаурус лишається обмеженим, а в текстах наявні лексичні та стилістичні помилки. Старшокласники виявляють вправність у вживанні різноманітних тропів, але вдаються до помилкового використання розмовного стилю та надмірної емоційності викладу. Під час опрацювання стилістичного складника текстів авторів-дітей редактор має обмежитися виправленням грубих стилістичних помилок, надто в текстах авторів молодшого та середнього шкільного віку, оскільки надмірне втручання дорослих у вибір дітьми лексичних засобів та художніх прийомів порушує цілісність та унікальність дитячих текстів. Редактор має запропонувати авторів-дитині рекомендації, як саме підвищити образність тексту та врахувати стилістичні вимоги.

Потреба створення комплексу порад для фахівців, які працюють з дітьми, вимагає подальших досліджень різних складників дитячих текстів з точки зору редагування.

Подяки. За допомогу в проведенні дослідження висловлюємо подяку Видавничо-поліграфічному інституту НТУУ «КПІ», зокрема завідувачу кафедри видавничої справи та редагування О. Тріщук, та інформаційно-творчому агентству «Юн-прес» Київського палацу дітей та юнацтва, зокрема його керівникові Н. Іллюк та методистові О. Катрич.

1. Цейтлин С. Н. Ошибки в письменной речи учащихся и способы их классификации // Русский язык в школе. – 1984. – № 2. – С. 40–46.
2. Бадер В. Класифікація помилок у мовленні молодших школярів // Рідна школа. – 1999 – № 9 (837). – С. 53–55.
3. Мельничайко В. Я. Творчі роботи на уроках української мови: Конструювання. Редагування. Переклад : посіб. для вчит. / В. Я. Мельничайко. – К. : Радянська школа, 1984. – 223 с.
4. Волощук В. І. Індивідуальний авторський стиль, ідіолект, ідіостиль: питання термінології // Наукові праці : наук.-метод. журн. Сер. : Філологія. Літературознавство. – 2008. – Вип. 79. – Т. 92. – С. 5–8.
5. Літературознавчий словник-довідник [ред. Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін.]. – К. : ВЦ "Академія", 1997. – 752 с.
6. Іванченко Р. Г. Рукопис у редактора / Р. Г. Іванченко. – Х. : Ред.-вид. відділ Книжкової палати УРСР, 1967. – 219 с.
7. Усне побутове літературне мовлення / [за ред. А. П. Грищенка, М. А. Жовтоброуха та ін.]. – К. : Наукова думка, 1970. – 201 с.
8. Феллер М. Д. Текст і зображення як модель комунікативного акту / М. Д. Феллер ; Київський університет ім. Тараса Шевченка ; Центр вільної преси. – К., 1998. – 123 с.

Примітка

До дітей старшого шкільного віку в межах дослідження відносимо й учнів 9 класів (14–15 років), оскільки їхня літературна творчість за багатьма ознаками ближча до рівня учнів 10–11 класів, аніж до учнів 5–8 класів.

Подано до редакції 23. 10. 2014 р.

Vishchuk Oksana**Editor's work at style of children's texts**

The purpose of this research is to find the main characteristics for style of children's texts and to determine the necessity and the limits of editor's intervention. To define these qualities we have analyzed and compared the texts written by the children aged from 7 up to 17. It was pointed out and proven that the texts of three age groups: elementary, middle and high school-aged children have their different characteristics and typical mistakes. The children of the first group have the limited vocabulary, they use a small set of figures of speech and make derivation and tautology mistakes. The children of the second group use more figures of speech and try to match to fiction, scientific or publicist's styles of language, but their vocabulary is still limited and they make lexical mistakes and errors of style. The children from the third group show ability to use different figures of speech but their texts are too emotional and they wrongly use the spoken style. Finally we give some recommendations on editing of the children's style to improve the quality of their texts.

Keywords: author-child, children's texts, editing, style.

Вищук Оксана**Работа редактора над стилем детских текстов**

В исследовании определены основные характеристики стиля детских текстов, выяснена необходимость и границы редакторского вмешательства.

Для определения этих характеристик мы проанализировали и сравнили тексты авторов – учеников 2–11 классов. В ходе исследования обнаружено, что тексты трех возрастных групп – учеников младшей, средней и старшей школы – имеют свои стилистические признаки и типичные ошибки. Тексты учеников младших классов отличает ограниченный словарный запас, использование малого количества тропов, словообразовательные ошибки и тавтология. У учеников средней школы отмечаем большее количество тропов, попытки соответствовать художественному, публицистическому и научному стилям, лексические и стилистические ошибки, ограниченный тезаурус. Старшеклассники умело используют различные тропы, но иногда ошибочно прибегают к разговорному стилю и чрезмерной эмоциональности. Также поданы рекомендации редакторам по работе со стилистическим компонентом текстов авторов-детей.

Ключевые слова: автор-ребенок, детский текст, редактирование, стиль.